

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»

Затверджено
Приймальною комісією
Протокол №4 від 24.01.2018 р.
Голова приймальної комісії

_____ В.П.Коцур

Програма
вступного випробування з
дошкільної педагогіки і психології

При вступі на навчання для здобуття освітнього рівня «бакалавр» на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»

ДОШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ

Пояснювальна записка

Програма вступних випробувань розроблена на основі Типових навчальних програм підготовки фахівців ОКР «молодший спеціаліст» і спрямована на виявлення професійної компетентності вступників у відповідності до Державних стандартів вищої освіти.

Вступні випробування проходять відповідно Правил прийому та «Положення про організацію та проведення вступних випробувань у формі письмового тестування в ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

Програма вступного випробування

Метою фахового випробування абітурієнтів є перевірка вільного володіння та оперування теоретичною та методичною інформацією, яка має бути основою для засвоєння знань під час навчання в університеті при здобутті освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» відповідно до Державних стандартів підготовки фахівців зі спеціальності «Дошкільне виховання».

Завдання фахового випробування:

1. Виявлення рівня теоретичної підготовки абітурієнтів з психології та педагогіки;
2. Виявлення знань про сучасні інноваційні технології навчання і виховання дошкільників;
3. Виявлення умінь застосовувати теоретичні знання в практиці при розв'язанні педагогічних ситуацій;
4. Уточнення вміння володіти навичками творчого підходу до розв'язання поставлених завдань.

Мета програми - виявити знання з курсу загальної та вікової психології, дошкільної педагогіки та вміння і готовність оперувати ними; розуміння цілісності уявлень про закономірності психічного розвитку особистості на етапі раннього і дошкільного дитинства та вироблення педагогічних шляхів освіти дитини в дошкільному віці.

Запропонована програма вступного іспиту із дошкільної психології містить перелік основних питань із курсу загальної та вікової психології. Програма зорієнтована на володіння абітурієнтами сучасними науковими знаннями про загальні закономірності розвитку психіки людини та конкретною інформацією, що є необхідною для практичної роботи в галузі дошкільної освіти.

Змістовий модуль I. I розділ програми "Загальні поняття психології" спрямовано на актуалізацію уявлень абітурієнтів про діалектико-матеріалістичний підхід до пояснення психічних явищ та володіння системою основних психологічних понять. Від абітурієнтів вимагається:

знання ключових (основних) понять розділу (вміти дати їх чітке визначення), умінь схарактеризувати феноменологію психічного явища (виділити види, групи, етапи, основні тенденції у формуванні), підтвердити теоретичні положення прикладами із власної практики.

// *розділ програми "Загальні питання дитячої психології"* включає обсяг інформації про характерні особливості дитячої психології як науки та принципові проблеми дитячої психології. Від абітурієнта вимагається знання найбільш загальних закономірностей психічного розвитку дитини, зокрема, його обумовленості як біологічними, так і соціальними чинниками; володіння теоретичними основами психологічного дослідження

(знати основні методи дослідження, їх переваги та недоліки, основні вимоги до організації).

III розділ програми присвячено психологічним особливостям розвитку дитини у період немовляти та в ранньому дитинстві. Характеризуючи кожний віковий період, абітурієнт повинен знати особливості соціальної ситуації розвитку, провідну діяльність віку, найважливіші досягнення віку. Важливо виділити передумови формування особистості в ранньому дитинстві та показати чинники, що обумовлюють ці процеси.

IV розділ розкриває особливості психічного розвитку дитини в дошкільному віці. Важливою частиною цього розділу є висвітлення питань про становлення і розвиток гри як провідної діяльності, значення інших видів діяльності, вплив дорослого на розвиток особистості дитини. Від абітурієнта вимагається знання психологічної структури кожного виду діяльності, закономірностей його розвитку протягом дошкільного дитинства. При висвітленні питань розвитку психічних процесів у дошкільному дитинстві доцільно розкрити їхню природу як специфічного виду діяльності; розглядаючи розвиток властивостей особистості показати значення характеру спілкування дитини із значимими дорослими та однолітками та особливостей організації процесу виховання.

Змістовий модуль II. «Загальні основи дошкільної педагогіки» розкриває методологічні основи дошкільної педагогіки; основні категорії дошкільної педагогіки; сутність структури і змісту дошкільної педагогіки як галузі педагогічної науки; актуальні проблеми дошкільної педагогіки на сучасному етапі розвитку дошкільної освіти в Україні; методологічні підходи і методи наукового дослідження. Особливості виховання і розвитку дітей дошкільного віку; поняття про складові частини всебічного виховання і їх єдність; характеристика напрямів розумового, трудового, морального, естетичного, фізичного виховання дітей; поняття «системи освіти» та основні принципи її розвитку; тенденції розвитку суспільного дошкільного виховання в ХХ столітті.

Розділ II розкриває особливості виховання і розвитку дитини в ранньому віці; основні вимоги етнопедагогіки та педагогічної науки щодо виховання дітей раннього віку; особливості виховання дітей молодшого дошкільного віку; проектування режимних процесів та організація різних видів діяльності.

Розділ III розкриває особливості виховання і навчання дітей дошкільного віку; зміст, методи і форми фізичного, розумового, морального, трудового, естетичного, морального виховання; наступність в роботі ДНЗ і школи; взаємодію ДНЗ з сім'єю; планування і облік навчально-виховної роботи.

Розділ IV розкриває особливості організацію освітнього процесу в ДНЗ і керівництво ним.

Фахове випробування проводиться у формі співбесіди. Кожен вступник отримує білет, що включає два завдання теоретичного характеру з дошкільної педагогіки і психології і одне завдання - практичного характеру.

Всі завдання мають професійне спрямування, що вимагають творчої, розумової діяльності. Оцінювання здійснюється за трьома рівнями.

«Рекомендовано до зарахування за рахунок коштів бюджету» — за глибоке і повне розуміння програмного матеріалу, за вміння диференціювати інтегрувати та уніфікувати знання, методи, принципи у конкретних ситуаціях та самостійно оцінювати різноманітні педагогічні явища і факти, встановлювати різницю між фактами і наслідками, виявляючи особисту позицію щодо них, знання сучасної педагогічної та методичної літератури, за логічний виклад матеріалу.

«Рекомендовано до зарахування за кошти фізичних (юридичних) осіб» - за розуміння вступником основних положень і залежностей в навчальному матеріалі та здатності відтворити значну частину теоретичного матеріалу на репродуктивному рівні.

«Не рекомендовано до зарахування» – за наявністю розрізнених, безсистемних знань, нерозуміння програмного матеріалу за допущені грубі помилки в змісті відповіді та нездатність застосовувати знання при плануванні роботи з дітьми.

Змістовий модуль I. Основні поняття психології

Тема 1. Предмет, методи і завдання психології

- Психологія як наука. Загальне поняття про психіку. Активна рефлексорна природа психіки як властивість нервової системи, мозку.
- Мозок і психіка. Психіка як продукт еволюції. Психіка і свідомість. Соціально-історична сутність свідомості.
- Методи вивчення психіки. Спостереження. Лабораторний експеримент. Природний експеримент. Бесіда. Анкети. Діагностичні методи психологічного дослідження,
- Завдання сучасної психології. Роль психології у вивченні людини.

Тема 2. Особистість

Поняття особистості. Відносна постійність і стійкість психічних якостей особистості.

- Активність особистості. Потреби як джерело активності особистості. Класифікація потреб. Праця як потреба. Поняття про мотиви поведінки. Мотивація як прояв потреб особистості.

Особистість і індивідуальність. Вроджене і набуте в структурі особистості.

Тема 3. Міжособистісні стосунки

- Поняття про групи і колективи. Умовна група. Реальна група. Колектив. Група і особистість. Колектив і особистість. Лідерство в групі. Міжособистісні стосунки в групах і колективах.

Соціометричні методи дослідження групових відносин. Статус особистості в групі.

Тема 4. Загальна характеристика діяльності

Поняття про діяльність. Принцип єдності свідомості і діяльності. Психологічна будова діяльності людини.

- Походження внутрішньої психічної діяльності з діяльності зовнішньої і практичної. Основні види діяльності.

Тема 5. Увага

Поняття про увагу. Орієнтовна діяльність і увага.

Види уваги. Мимовільна і довільна увага. Структура уваги. Стійкість, об'єм уваги. Переключення, розподіл уваги. Неуважність і її причини.

Тема 6. Мовлення

- Поняття про мовлення. Функції мовлення.
- Види мовленнєвої активності. Усна мова, її можливості. Монологічна і діалогічна мова.
- Внутрішня мова, її походження. Письмова мовлення як особливий вид мовлення. Мовлення і пізнавальна діяльність особистості.

Тема 7. Відчуття і сприймання

- Поняття про відчуття. Класифікація відчуттів. Види відчуттів.
- Загальні властивості відчуттів (чутливість, адаптація, сенсibiliзація, синестезія). Взаємодія відчуттів в. Компенсатори і можливості відчуттів.
- Поняття про сприймання. Предметність, цілісність, константність і осмисленість сприймання. Залежність сприймання від характеру діяльності. Роль моторних компонентів в сприйнятті. Сприймання як система перцептивних дій, спрямованих на обстеження предмета і виявлення його якостей.
- Особливості зорового і слухового сприймання. Сприймання людської мови.

Тема 8. Пам'ять

Поняття про пам'ять. Залежність пам'яті від спрямованості особистості. Види пам'яті: словесно-логічна, образна, рухова і емоційна, мимовільна і довільна.

- Роль мнемічного завдання і перетворення пам'яті в мнемічну діяльність. Уявлення пам'яті. Образи сприймання і образи уявлень. Процеси пам'яті: запам'ятовування, відтворення, впізнавання, збереження і забування.

Тема 9. Мислення

- Поняття про мислення як вищу форму пізнавальної діяльності. Мислення і чуттєве пізнання.
- Види мислення. Наочно-дійове, наочно-образне, логічне мислення.
- Мислення як діяльність. Проблемна ситуація і завдання. Мислення і вирішення завдань.
- Мислення і мова. Роль слова в формуванні понять. Формування понять в процесі навчання.

Тема 10. Уява

- Поняття про уяву. Соціальна природа уяви. Уява як специфічно людський вид діяльності. Види уяви.
- Способи синтезування образів уяви.

Тема 11. Почуття

- Поняття про почуття. Почуття і потреби особистості. Стеничні та астеничні почуття. Форми переживання почуттів. Чуттєвий тон. Емоційні стани і їх експресивна сторона. Настрої. Афекти. Пристрасті.
- Вищі почуття. Моральні, інтелектуальні і естетичні почуття. Роль виховання почуттів у формуванні особистості.

Тема 12. Воля

- Поняття про волю. Ціленаправленість вольових дій. Прості і складні вольові дії. Структура вольового акту. Боротьба мотивів і мотивація вольової дії. Прийняття рішення і виконання як етапи вольового акту.
- Функції волі. Вольові якості особистості.

Тема 13. Темперамент

- Поняття про темперамент. Тип вищої нервової діяльності і темперамент. Коло психічних властивостей, що характеризують темперамент. Стійкість темпераменту в ході психічного розвитку. Типи темпераментів та їх психологічна характеристика.

Тема 14. Характер

- Поняття про характер. Обумовленість характеру суспільними відносинами і міжособистісними відносинами людей.
- Характер і вольові якості особистості. Характер і емоційний склад людини.
- Характер і спрямованість особистості.

Тема 15. Здібності

- Поняття про здібності. Здібності і діяльність. Загальні і спеціальні здібності. Задатки і здібності. Вроджене і набуте в здібностях. Формування здібностей. Працездатність як неодмінна умова розвитку здібностей. Роль інтересів і схильностей у формуванні здібностей.

***Розділ II. Загальні питання дитячої психології* Тема 1.**

Предмет дитячої психології

Дитяча психологія – наука, яка вивчає факти і закономірності психічного розвитку дитини. Дитяча психологія як розділ вікової психології. Зв'язок дитячої психології з іншими науками.

Значення дитячої психології для загальної і педагогічної психології, вікової фізіології, педагогіки і власних методик. Значення дитячої психології в практичній діяльності вихователя дитячого садка.

Тема 2. Методи дитячої психології

Методи дитячої психології як засоби виявлення фактів, які характеризують розвиток дитини.

Методи науково-психологічного вивчення розвитку дітей. Спостереження, його види. Експеримент, його види. Лабораторний і природний експеримент. Провідне

значення формуючого експерименту в дитячій психології. Тести і умови їх наукового застосування.

Бесіда і аналіз продуктів діяльності (малювання, ліпки, конструювання, словесно-виразної творчості) в системі сучасних методик. Соціометрична методика при дослідженні дитячих груп.

Вивчення дітей вихователем дитячого садка. Спостереження в умовах роботи з дошкільниками. Можливість застосування експериментальних прийомів. Специфіка використання вихователем методу бесіди.

Тема 3. Основні закономірності психічного розвитку

Передумови і умови психічного розвитку. Спадкові особливості, природжені якості організму і процеси фізичного розвитку як передумови психічного розвитку. Життя серед людей і психічна активність дитини -необхідні умови її розвитку.

Психічний розвиток і діяльність. Провідна діяльність і формування психічних процесів, особистісних утворень. Провідна діяльність як основа, засіб та умова психічного розвитку дитини.

Залежність психічного розвитку від спілкування дитини з дорослими і однолітками. Психічний розвиток і навчання. Роль навчання і виховання в психологічному розвитку дитини. Навчання і сензитивні періоди розвитку психіки дитини. Поняття про зону найближчого розвитку.

Вікова періодизація психічного розвитку. Вік, фізичний і психічний розвиток. Періоди психічного розвитку. Протиріччя, що виникають в процесі переходу дитини з одного вікового періоду на інший.

Виникнення вікових криз. Нерівномірність психічного розвитку дитини і її причини. Індивідуально-психологічні відмінності між дітьми. Роль природних відмінностей між дітьми і відмінностей в умовах їх життя і виховання в формуванні індивідуально-психологічних особливостей.

Розділ III. Психологічні особливості розвитку дитини в немовлячому і ранньому віці. Тема 1. Період новонародженості

- Загальна характеристика анатоμο-фізіологічних особливостей новонародженого.
- Типи безумовних рефлексів у новонароджених. Отримання зовнішніх вражень як основна умова розвитку рецепторів.
- Виникнення потреби у емоційному спілкуванні.

Тема 2. Характеристика віку немовляти

- Комплекс поживлення і передумови його виникнення. Немовля і дорослий.
- Виникнення потреб в емоційному спілкуванні, в утамуванні «сенсорного» голоду і в русі. Розвиток емоційних контактів з дорослими.
- Передумови засвоєння мови. Розуміння мови і перші слова.
- Хапання, маніпулювання, наслідування та їх роль в психічному розвитку.

Тема 3. Характеристика раннього віку Фізичний розвиток дитини в ранньому віці. Особливості вищої нервової діяльності. Найважливіші досягнення раннього віку: оволодіння прямоходінням, розвиток предметної діяльності оволодіння мовою.

Розвиток практичної і предметної діяльності. Типи предметних дій. Розвиток орудійних та співвідносних дій. Розвиток предметних дій і розумовий розвиток дитини. Формування і розвиток сприймання і мислення у зв'язку з оволодінням предметними діями. Особливості уваги і пам'яті в ранньому віці.

Виникнення нових видів діяльності на кінець раннього віку.

Розвиток мови в ранньому дитинстві. Сензитивний період розвитку мови. Розуміння мови. Формування звукової сторони мови Перехід до активного засвоєння мови.

Передумови формування особистості в ранньому дитинстві. Розширення сфери спілкування і особливості емоційного життя дитини. Засвоєння правил поведінки. Зміна

позиції дитини по відношенню до оточуючого на кінець раннього віку. Проблема кризи трьох років.

Індивідуальні особливості дітей раннього віку.

Розділ IV Психологічні особливості розвитку дитини в дошкільному віці

Тема 1. Загальна характеристика розвитку дитини в дошкільному дитинстві

- Перехід від раннього дитинства в дошкільний вік. Загальні умови розвитку дошкільника.
- Фізичний розвиток дошкільника. Розвиток вищої нервової діяльності як умова психічного розвитку дитини.

Тема 2. Становлення і розвиток гри як провідної діяльності в дошкільному віці. Інші види діяльності

- Особливості розвитку гри в дошкільному дитинстві. Гра -провідний вид діяльності дітей дошкільного віку. Види ігор. Сюжетно-рольова гра. Ігровий матеріал і його використання. Зміна сюжетно-рольової гри і її окремих компонентів протягом дошкільного дитинства.
 - Рольові і реальні взаємовідносини дітей в грі. Вплив гри на психічний розвиток дітей.
 - Розвиток продуктивних видів діяльності. Психологічні особливості зображувальної діяльності. Залежність зображувальної діяльності дошкільника від ігрової діяльності і ступеня інтелектуального розвитку.
 - Конструктивна діяльність, її види.
 - Значення дидактичних ігор для підготовки дошкільника до учбової діяльності. Зародження учбової діяльності на кінець дошкільного дитинства. Прийняття дитиною учбової задачі. Формування інтересу до способів дій. Розвиток зародків самоконтролю і самооцінки.
 - Елементи праці в дошкільному віці. Засвоєння дошкільниками трудових дій і формування суспільних мотивів поведінки.

Тема 3. Умови розвитку особистості дошкільника

- Роль соціального оточення у формуванні відносно постійних проявів особистості. Роль зразків і правил поведінки в засвоєнні дітьми моральних норм. Вплив групи однолітків на розвиток особистості дитини. Значення місця, яке займає дитина в групі.
 - Визначаючий вплив діяльності на формування особистості дитини. Значення гри для орієнтації дитини в діях і взаємовідносинах дорослих.
 - Формування колективістських якостей дітей в спільній діяльності. Розвиток самостійності в різних видах діяльності.

Тема 4. Розвиток мотивів поведінки і формування самосвідомості дитини

- Основні типи мотивів поведінки дошкільника, їх зміна протягом дошкільного дитинства.
 - Виникнення нових мотивів в дошкільному віці. Розвиток моральних мотивів.
 - Формування підпорядкування мотивів як найважливіше новоутворення в розвитку особистості.
 - Розвиток оцінки дитиною вчинків і якостей інших людей. Формування самооцінки і самосвідомості.

Тема 5. Розвиток почуттів у дошкільному віці

- Підвищена емоційність дошкільника та її причини. Роль спілкування дитини з дорослими і однолітками в розвитку почуттів. Почуття гордості і сорому, їх роль в регуляції поведінки.
 - Розвиток здатності до співпереживання і її значення для формування почуттів.
 - Напрями розвитку почуттів дошкільника: збільшення глибини та стійкості, підвищення «розумності».

- Вплив почуттів на пізнавальні процеси. Роль емоційних уявлень в діяльності дошкільника. Розвиток вираження почуттів.

Тема 6. Розвиток вольової сфери дошкільника

- Роль імпульсивних і вольових дій в поведінці дошкільника.
- Розвиток ціленаправленості дій протягом дошкільного дитинства. Встановлення зв'язків мотивів і цілей дій. підкорення дій усе більш віддаленим мотивам.
- Розвиток вольових дій, пов'язаних з боротьбою мотивів.
- Зміна ролі слова в формуванні і регулюванні дій протягом дошкільного дитинства.

Тема 7. Розвиток мови

- Особливості розвитку мови дошкільників. Інтенсивне оволодіння мовою в процесі спілкування з оточуючими людьми. Зростання словника і розвиток граматичної будови мови. Розвиток фонематичного слуху у дітей. Усвідомлення звукового складу слова і словникового складу мови дошкільниками. «Егоцентрична» мова і її значення. Розвиток плануючої функції мови.

- Розвиток вміння користуватися мовою як засобом комунікації. Розширення і ускладнення форм спілкування і розвиток зв'язного мовлення (пояснення, опис, розповідь). Розвиток контекстного мовлення. Специфіка виразності дитячої мови.

- Значення різних видів діяльності в розвитку мови у дошкільників. Засвоєння елементів грамоти в процесі навчання.

Тема 8. Сенсорний розвиток дошкільника та психологічні проблеми сенсорного виховання

- Зниження порогів відчуттів в дошкільному віці. Розвиток орієнтації в властивостях предметів.

- Формування дій сприйняття і засвоєння сенсорних еталонів як основа сенсорного розвитку дитини. Етапи сенсорного розвитку і їх зв'язок з діяльністю дитини. Розвиток предметності і константності сприйняття.

- Сприймання просторових відношень. Сприймання мови. Сприймання зображень.

- Визначаючий вплив сенсорного виховання на розвиток дитячого сприймання.

Тема 9. Розвиток мислення в дошкільному віці та психологія розумового виховання

- Особливості розвитку мислення дошкільників. Наочно-дійове, наочно-образне і логічне мислення, їх особливості і взаємозв'язок. Ускладнення і розширення кола мислительних задач в дошкільному дитинстві.

- Значення різних видів діяльності в розвитку мислення.

- Проблема формування розумових дій і понять в процесі цілеспрямованого навчання.

Тема 10. Розвиток уваги в дошкільному віці Вплив умов життя і виховання на формування уваги" у дитини. Співвідношення мимовільної і довільної уваги в дошкільному дитинстві. Формування стійкості уваги. Виховання довільної уваги у дошкільників. Роль слова в організації уваги. Значення гри і навчання на заняттях в розвитку уваги.

Тема 11. Розвиток пам'яті

Особливості пам'яті дошкільника. Розвиток уявлень. Розвиток мимовільної пам'яті. Залежність мимовільного запам'ятовування від умов діяльності дошкільника. Розвиток довільного запам'ятовування і відтворення. Виникнення мнемічних дій. Образна і словесно-логічна пам'ять дошкільника.

Тема 12. Розвиток уяви

Розвиток уяви дошкільника. Залежність уяви дитини від її досвіду роботи. Елементи творчості в дитячій уяві. Ролі, гри, зображувальної і конструктивної діяльності в розвитку уяви. Перехід від уяви в дії до внутрішніх, власне психічних форм відображення.

Тема 13. Психологічна готовність дитини до школи

Вимоги до дітей, які вступають до школи. Завдання різнобічної підготовки дитини до школи, до нових форм спілкування і пізнавальної діяльності.

Формування мотиваційної і емоційно-вольової готовності до систематичного навчання.

Значення засвоєння норм моралі для поступаючих до школи. Значення розвитку взаємин з іншими дітьми для організації поведінки дитини в класі.

Готовність дитини до пізнавальної діяльності. Розумовий розвиток на кінець дошкільного віку. Оволодіння елементами навчальної діяльності.

Значення формування довільності пізнавальних процесів. Знання, вміння і навички дитини на початок шкільного навчання.

Список літератури для самопідготовки

Підручники

1. Вікова психологія / За ред. дійсного члена АПН СРСР Г.С.Костюка. – К.: Радянська школа, 1976. – 271 с.
2. Венгер Л.А., Мухина В.С. Психология: Учебн. пособие для учащихся пед. уч-щ. – М.: Просвещение, 1988. – 336 с.
3. Возрастная и педагогическая психология: Учебн. пособие для студентов пед. ин-тов / М.В.Матюхина, Т.С. Михальчук, Н.Ф. Прокина и др. // Под ред. М.В. Гамезо и др.. – М.: Просвещение, 1984. – 256 с.
4. Детская психология: Учебн. Пособие /Я.Л. Коломинский, Е.А. Панько, А.Н. Белоус и др., под ред. Я.Л. Коломинского, Е.А.Панько. – Мн.: Университетское, 1988. – 399 с.
5. Люблінська Г.О. Дитяча психологія. – К.: Вища школа, 1974. - 354 с.6. Савчин М.В., Василенко Л.П. Вікова психологія. – Дрогобич: Відродження, 2001. – 287 с.

Додаткова література

1. Абрамова Г.С. Возрастная психология. — М., 2001.
2. Амонашвили Ш.А. Психологические основы педагогики сотрудничества. – К., 1991.
3. Берне Р. Развитие "Я-концепции" и воспитание. – М., 1986.
4. Божович Л.И. Личность и ее формирование в детском возрасте. (Психологическое исследование). – М., 1968.
5. Валлон А. Психическое развитие ребенка. – СПб.: Питер, 2001.
6. Вікова та педагогічна психологія / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. – К., 2001.
7. Возрастная и педагогическая психология / Под ред. А.В. Петровского. – М, 1979.
8. Волков Б.С., Волкова П.П. Задачи и упражнения по детской психологии. –М., 1991.
9. Волков К.Н. Психологи о педагогических проблемах. – М., 1981. Воспитание детей дошкольного возраста / Под ред. Прокопиенко Л.Н. – К., 1991.
10. Выготский Л.С. Собрание сочинений: В 6 т. – М., 1981–1984.
11. Давыдов В.В. Проблемы развивающего обучения: опыт теоретического и экспериментального психологического исследования. – М., 1990
12. Заброцький М.М. Основи вікової психології,– Тернопіль, 2002. Зимняя И.А. Педагогическая психология. – М., 2000.
13. Коломинский Я.Л. Психология детского коллектива. Система личных взаимоотношений. – Минск, 1984.
14. Костюк Г.С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості. – К., 1989.
15. Крайг Грейс Психология развития. – СПб., 2000.
16. Кулагина И.Ю., Колюцкий В.Н. Возрастная психология: Полный жизненный цикл развития человека. – М., 2001.
17. Кзмпбелл Р. Как на самом деле любить детей. Максимов М. Не только любовь. – М., 1992.
18. Леонтьев А.Н. Развитие психики в онтогенезе //Избранные психологические произведения в 2-х т. – Т. I. – М., 1983.

19. Максименко С.Д. Основи генетичної психології. – К., 1998. Мир детства. Дошкольник / Под ред. А.В. Запорожца й др. – М., 1976.
20. Мухина В.С. Возрастная психология: феноменология развития, детство, отрочество. – М., 2000. Мухина В.С. Детская психология. – М., 2000.
21. Обухова Л.Ф. Детская психология: теория, факты, проблемы. – М., 1998.
22. Практикум з вікової і педагогічної психології. – К., 1995.
23. Практикум по возрастной педагогической психологии / Под ред. А.И. Щербакова. – М., 1987.
24. Приходько Ю.О. Нариси становлення та розвитку дитячої психології. – К., 1999.
25. Спиваковская А.С. Как быть родителями: (О психологии родительской любви).– М., 1986.
26. Урунтаева Г.А., Афонькина А. Практикум по детской психологии. – М., 1995.
27. Фельдштейн Д.Н. Проблемы возрастной й педагогической психологии. – М., 1995.
28. Фельдштейн Д.Н. Психология развития личности в онтогенезе. – М., 1989.
29. Франкл В. Человек в поисках смнсла. – М., 1990.
30. Фромм З. Искусство любить: иселдование природы любви. – М., 1990.
31. Хрестоматия по возрастной педагогической психологии / Под ред. Й.И.Ильсова, В.Я. Ляудис. – М., 1981.
32. Шаграева О.А. Детская психология: Теоретический й практический курс. –М., 2001.
33. Шихи Гейл. Возрастные кризисы. Ступени личностного роста: Пер. с английского. – СПб., 1999.
34. Эльконин Д.Б. Избранные психологические труды. - М., 1989.
35. Эльконин Д.Б. Психология игры. – М., 1978.
36. Эриксон Э. Детство й общество. – СПб., 1996.
37. Эриксон Э. Идентичность й кризис. – М.: Прогресе, 1996.
38. Якиманская И.С. Развивающее обучение. – М., 1979.

1. Загальні основи педагогіки

1.1. Предмет і завдання дошкільної педагогіки

Виховання як суспільне явище. Предмет, зміст дошкільної педагогіки як науки. Основні педагогічні поняття: "виховання", "навчання", "освіта", "педагогічний процес", педагогічна діяльність. Становлення і розвиток дошкільної педагогіки як науки. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками.

Дошкільна педагогіка - наука про виховання дітей до школи. Особливості періоду дошкільного дитинства. Значення дошкільного віку для формування особистості людини.

Джерела дошкільної педагогіки як наук: народна педагогіка, ідеї прогресивної педагогіки минулого, передовий педагогічний досвід дошкільних закладів, дані експериментальних досліджень.

Актуальні проблеми дошкільної педагогіки на сучасному етапі.

Методи наукового дослідження в галузі дошкільної педагогіки.

Роль дорослого у вихованні у розвитку дитини.

1.2. Виховання і розвиток

Розвиток особистості, його рушійні сили і закономірності. Фактори становлення особистості.

Роль виховання в розвитку особистості.

Педагогічна вікова періодизація. Характеристика вікових періодів розвитку особистості в дошкільному віці.

Індивідуальні особливості дітей і їх врахування у вихованні. Роль діяльності в розвитку дітей дошкільного віку.

1.3. Мета і завдання виховання

Всебічний гармонійний розвиток особистості як мета виховання.

Поняття про складові частини всебічного виховання, їх єдність. Характеристика завдань розумового, трудового, морального, естетичного, фізичного виховання.

Мета і завдання виховання дітей дошкільного віку. Своєрідність завдань виховання дітей дошкільного віку.

1.4. Система освіти

Поняття системи освіти, її обумовленість потребам суспільства. Закон України "Про дошкільну освіту". Основні принципи системи освіти. Основні ланки системи освіти, їх характеристика.

1.5. Розвиток суспільного дошкільного виховання

Народна педагогіка про виховання дітей дошкільного віку.

Короткий нарис розвитку суспільного дошкільного виховання за кордоном: Я. Коменський, Г. Песталоцці, Р.Оуен., Ф. Фребель, М. Монтесорі.

Створення вітчизняної системи суспільного дошкільного виховання (К.Д.Ушинський, П.Ф.Лесгафт, А.С.Симонович, О.М.Водовозова, Л.К.Шлегер, Є.І.Тихеева, С.Ф.Русова, Н.Д.Лубенець та ін.)

Розвиток теорії дошкільного виховання в працях сучасних педагогів і психологів.

Сучасні концепції дошкільного виховання. Типи дошкільних закладів та їх завдання. Підготовка кадрів для закладів дошкільної освіти

2. Виховання дітей раннього віку 2.1. Особливості

періоду раннього дитинства

Особливості періоду раннього дитинства і його значення. Необхідність виховання дітей з перших місяців життя.

Народна педагогіка про виховання дітей раннього віку.

Основні педагогічні вимоги до виховання дитини раннього віку у сім'ї і дошкільному закладі.

Організація перших днів перебування дитини в дошкільному закладі та робота з батьками в цей період.

2.2. Виховання дітей першого та другого років життя

Етапи розвитку дітей першого року життя і завдання виховання.

Особливості розвитку дітей другого року життя і завдання виховання. Особливості режиму дня і його організація. Методика організації життя і діяльності дітей. Ігри-заняття з дітьми, методика їх організації.

2.3. Виховання дітей третього року життя

Характеристика дітей третього року життя і завдання виховання. Зміст роботи з дітьми третього року життя.

Особливості режиму дня і методика проведення режимних процесів. Організація різних видів діяльності дітей.

Методика проведення занять різних видів. Елементи морального, естетичного, трудового виховання.

3. Виховання і навчання дітей дошкільного віку

3.1. Фізичне виховання

Фізичне виховання і фізичний розвиток. Значення фізичного виховання. Народні засоби фізичного виховання.

Основні завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку. Сучасні дослідження про можливості фізичного розвитку дітей, підвищення рухової активності.

Поняття про культурно-гігієнічні навички, їх об'єм і зміст у різних вікових групах. Умови успішного формування культурно-гігієнічних навичок і прийоми їх виховання. Особливості методики формування культурно-гігієнічних навичок у дітей різного віку.

Поняття режиму і його значення у вихованні: Режим в різних вікових групах. Режим дошкільника в сім'ї. Роль дорослих в організації режиму для дошкільника.

Організація виховної роботи в години ранкового прийому дітей. Зміст дитячої діяльності в ранкові години і педагогічне керівництво у різних вікових групах.

Значення правильної організації харчування дітей. Режим харчування. Підготовка дітей до приймання їжі. Освітньо-виховна робота в процесі приймання їжі в різних

вікових групах. Формування навичок культури їжі. Виявлення причин поганого апетиту у дітей і заходи по їх усуненню.

Значення прогулянки як засобу у розвитку дітей. Час прогулянки в режимі дня. Ділянка дитячого садка та її обладнання. Підготовка дітей до прогулянки. Зміст діяльності дітей на прогулянці.

Цільові прогулянки і їх значення. Індивідуальна робота з дітьми на прогулянці. Роль вихователя у проведенні прогулянки в різних вікових групах. Організація і методика проведення вечірньої прогулянки в цілодобових групах.

Значення сну, підготовка дітей до сну, методика його організації. Організація, зміст і методика проведення другої половини дня в дитячому садку. Основні види діяльності дітей і керівництво ними.

3.2. Розумове виховання

Розумове виховання і розумовий розвиток. Значення розумового виховання. Народна педагогіка про розумове виховання дітей дошкільного віку.

Сучасні дослідження про можливості розумового розвитку дітей дошкільного віку. Роль розумового виховання в розвитку особистості дитини.

Завдання і зміст розумового виховання дітей дошкільного віку.

Поняття сенсорного виховання і розвитку. Сенсорне виховання як частина розумового виховання, його зміст. Методика сенсорного виховання у різних вікових групах.

Основні види діяльності дітей як засоби розумового виховання. Навчання як засіб розумового виховання. Суть процесу навчання, його своєрідність в дошкільному віці. Основні дидактичні принципи. Використання методичних прийомів педагогів-новаторів у навчанні дітей дошкільного віку. Зміст навчання дітей дошкільного віку. Ознайомлення дітей з навколишнім - основа розумового виховання. Зміст знань про навколишнє, вимоги до їх відбору. Формування системи знань у різних вікових групах. Запитання дітей, їх значення для розумового розвитку. Методика розвитку дитячої допитливості. Поняття про методи і прийом навчання. Значення і місце їх у навчанні дошкільників. Вибір і поєднання різних методів і прийомів навчання в залежності від змісту навчального матеріалу, вікових та індивідуальних особливостей дітей. Поняття про диференційований та індивідуальний підхід у навчанні дошкільників. Заняття як форма організації навчання. Роль занять, їх місце в режимі дня. Гігієнічні і дидактичні вимоги до організації занять. Види занять. Структура занять.

Планування занять. Підготовка вихователя до занять. Підготовка матеріалу, наочних та дидактичних посібників і обладнання. Підготовка дітей.

Особливості організації і методики проведення занять у різних вікових групах.

3.3. Моральне виховання

Моральне виховання і моральний розвиток. Значення морального виховання. Народна педагогіка про моральне виховання.

Необхідність морального виховання з ранніх років. Сучасні дослідження проблеми морального розвитку і виховання.

Завдання і зміст морального виховання дітей дошкільного віку. Гуманно-особистісна модель спілкування дорослого з дитиною як необхідна умова морального виховання. Принципи морального виховання. Необхідність забезпечення емоційного комфорту для розвитку моральної спрямованості особистості. Методи морального виховання та їх поєднання у виховній роботі з дітьми різних вікових груп.

Виховання у дітей любові до батьків, рідних та близьких людей. Формування уявлень про родину, рід, родовід у різних вікових групах.

Завдання, зміст і методи роботи по вихованню у дітей почуття любові до Батьківщини. Елементи народознавства у вихованні дітей. Виховання поваги до традицій і культури рідного народу.

Своєрідність дитячого колективу і проявів колективізму у дітей дошкільного віку. Етапи розвитку дитячого колективу і колективістських почуттів. Методика виховання основ колективізму у дітей різних вікових груп. Виховання дружби між дітьми.

Завдання виховання у дітей культури поведінки, дисциплінованості і організованості. Своєрідність цих проявів у дітей дошкільного віку. Норми і правила поведінки дітей. Умови виховання моральної поведінки у дітей дошкільного віку. Методика виховання навичок моральної поведінки у різних вікових групах.

Причини і прояви негативізмів у поведінці дитини, їх попередження і засоби педагогічного впливу. Конфлікти та педагогічні умови їх вирішення. Формування вольових рис характеру у дітей. Попередження і подолання вередування і впертості дітей.

Особливості проявів моральних якостей у дітей дошкільного віку. Виховання у дітей доброти, чуйності до навколишніх, чесності і правдивості. Роль сім'ї у моральному вихованні дітей.

3.4. Трудове виховання

Поняття про трудове виховання, його значення, умови. Народна педагогіка про трудове навчання і виховання.

Завдання трудового виховання у дитячому садку. Сучасні дослідження з проблеми трудового виховання дітей дошкільного віку. Види і зміст дитячої праці у різних вікових групах, їх значення.

Спільна праця з дорослими, особливості її організації. Зміст трудових доручень. Види і зміст чергувань дітей, методика керівництва ними у різних вікових групах. Місце і зміст колективної праці у групах дошкільного віку. Організація і методика керівництва колективною працею дітей.

Методи і прийоми навчання дітей трудовим умінням і навичкам. Використання результатів праці дітей у грі і в заняттях. Роль сім'ї у трудовому вихованні дітей.

3.5 Естетичне виховання

Естетичне виховання і розвиток. Значення естетичного виховання. Поняття про художнє виховання. Народна педагогіка про естетичне виховання.

Необхідність естетичного виховання з ранніх років. Сучасні дослідження про естетичний і художній розвиток дитини. Завдання естетичного виховання.

Зміст і засоби естетичного виховання. Принципи відбору засобів естетичного виховання. Методи естетичного виховання дітей дошкільного віку. Форми організації естетичного виховання. Роль сім'ї у естетичному вихованні дітей.

3.6. Свята і розваги

Значення свят і розваг для всебічного розвитку дітей. Види свят і їх зміст. Народні свята у дитячому садку. Робота по підготовці до свята. Вимоги до змісту, організації і оформлення свят. Створення умов для відображення дітьми вражень про свята у творчій і ігровій діяльності.

Народна педагогіка про виховне значення розваг. Види розваг та їх місце у педагогічному процесі дитячого садка. Свята і розваги в сім'ї.

3.7. Гра

Гра - як основний вид діяльності дошкільників і засіб виховання. Роль гри в організації дитячого життя. Педагогіка народної гри. Сучасні дослідження про роль гри у формуванні особистості дитини.

Взаємозв'язок гри, праці і навчання. Місце гри у педагогічному процесі. Педагогічне керівництво грою.

Історія виникнення і створення іграшки. Українська народна іграшка. Освітнє і виховне значення іграшки. Види іграшок та їх характеристика. Педагогічні і художні цінності народної іграшки. Вимоги до іграшок.

Підбір іграшок для кожної вікової групи. Методика внесення нової іграшки.

Своєрідність і значення творчої гри у вихованні дітей. Особливості сюжетно-рольових ігор дітей різного віку. Вимоги до розвитку сюжетно-

рольових ігор.

Планування і керівництво сюжетно-рольовими іграми. Створення умов для розвитку гри.

Особливості ігор-драматизацій, їх своєрідність і навчально-виховна цінність. Типи ігор-драматизацій дітей різного віку. Прийоми керівництва ними. Використання елементів українського народного театру в дитячому садку.

Своєрідність і навчально-виховна цінність будівельних ігор. Умови, необхідні для розвитку будівельних ігор. Види і підбір будівельних матеріалів. Методика розвитку будівельних ігор у різних вікових групах. Зв'язок будівельних ігор з сюжетно-рольовими.

Ігри з піском, снігом та іншими природним матеріалом. Виховна цінність ігор-забав, зміст і методика їх проведення. Своєрідність керівництва будівельними іграми та іграми з природним матеріалом у різних вікових групах.

Своєрідність і педагогічна цінність дидактичних ігор. Народна педагогіка про дидактичну гру. Види дидактичних ігор та їх зміст. Місце дидактичних ігор у навчанні. Значення дидактичних ігор у сенсорному розвитку дітей.

Підбір дидактичних ігор і керівництво ними у різних вікових групах.

Виховна цінність, місце у педагогічному процесі рухливих та музично-дидактичних ігор.

Планування керівництва іграми дітей. Створення умов для всіх видів ігор у кожній віковій групі. Час ігор в режимі дня.

3.8. Наступність в роботі дитячого садка і школи

Наступність у роботі дитячого садка і школи, її суть і значення. Своєрідність підготовки дітей до школи.

Навчання в повсякденному житті. Особливості організації навчання в повсякденному житті у різних вікових групах.

3.9. Робота дошкільного закладу з сім'єю

Роль сім'ї у вихованні дітей. Умови правильного виховання у сім'ї. Народна педагогіка про відповідні напрями родинного виховання. Завдання дошкільних закладів у роботі з сім'єю. Форми і зміст роботи дошкільного

закладу з сім'єю. Батьківський комітет: функції, склад, зміст роботи. **3.10.**

Планування і облік навчально-виховної роботи

Педагогічні основи планування. Значення планування виховної роботи у дошкільному закладі. Вимоги до планування.

Зміст планування: планування на заняттях і в повсякденному житті, керівництва іграми дітей, трудовою діяльністю, свят і розваг, індивідуальної роботи з дітьми. Планування роботи з батьками.

Форми планування і обліку навчально-виховної роботи в дитячому садку.

4. ДОШКІЛЬНИЙ ЗАКЛАД, ЙОГО ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО НИМ

Завдання дошкільного закладу в світлі гуманізації і демократизації суспільства. Значення правильної організації дошкільного закладу. Основні документи, що визначають організацію роботи дошкільного закладу.

Порядок відкриття дошкільного закладу. Наявність приміщення, ділянки, обладнання, що відповідають педагогічним вимогам. Фінансування дошкільних закладів. Кошторис і штати.

Організація прийому дітей. Документація дошкільного закладу.

Педагогічний колектив, його склад. Необхідність забезпечення сприятливого психологічного клімату і взаємин у колективі.

Вихователь дошкільного закладу. Педагогічна майстерність вихователя. Система підготовки вихователів і шляхи підвищення кваліфікації. Атестація педкадрів.

Завідуючий-організатор і керівник дошкільного закладу. Вимоги до особистості і кваліфікації завідуючого. Зміст роботи завідуючого.

Планування і облік роботи завідуючого.
Організація дошкільних закладів у сільській місцевості.
Система керівництва дошкільним вихованням в Україні.
Зміст роботи інспектора з дошкільного виховання. Керівництво методичною роботою.
Роль сім'ї у моральному вихованні дітей.

Рекомендована література для підготовки до екзамену

1. Аксарина Н.М. Воспитание детей раннего возраста. – М, 1981.
2. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні.– К., 1999.
3. Буре Р.С., Година Г.Н. Учите детей трудиться.– М.,1983.
4. Буре.Р.С, Островская Л.Ф. Воспитатель и дети.– М.,1979.
5. Венгер Л.А. й др. Воспитание сенсорной культуры ребенка от рождения до 3 лет.– М.1988.
6. Венгер Л.А, Пилюгина З. Г., Венгер Н.Б. Воспитание сенсорной культуры дошкольников. – М., 1988.
7. Воспитание дошкольника в труде / Под ред. В.Г.Нечаевой – М.,1983.
8. Воспитание детей дошкольного возраста / Под ред. Л.Н. Прокопиенко. – К., 1990.
9. Воспитание детей в игре / Сост. А.К. Бондаренко, А.И. Матусик. – М, 1983.
10. Дидактические игры й упражнения по сенсорному воспитанию дошкольников / Под ред.Л.А.Венгера.– М.,1978.
11. Естетичне виховання в дитячому садку.– К., 1970.
- 12 Закон України "Про дошкільну освіту". – К., 2001.
13. Концепція дошкільного виховання в Україні. – К., 1993.
14. Ковальчук Я.М. Индивидуальный подход в воспитании детей.– М.Лі 1987.
15. Кононко Е.Л.Трудовое воспитание детей в семье.– К.,1988.
16. Кононко Е.Л.Чтобы личность состоялась.– К.,1991.
17. П.Кононко Е.Л. В мире раннего детства. – К., 1985.
18. Кондратова В.В. Розумове виховання дошкільників. – К., 1979 .
19. Маркова Т.А.Воспитание трудолюбия у дошкольников.– М., 1991.
20. Нравственно-трудовое воспитание детей в детском саду / Под ред. Р.С.Буре.– М.1987.
21. Організаційно-педагогічні аспекти діяльності нових типів дошкільних закладів: Методичні рекомендації. – К., 1997.
13. Передовий педагогічний досвід: теорія і методика. / За редакцією Л.Л.Момот.– К.,1990.
14. «Про освіту»: Закон України. – К., 1996.
15. Положення про дошкільний виховний заклад України.– К.,1993
16. Поніманська Т.І.Основи дошкільної педагогіки. – К.:Абрис. 1998.
17. Поніманська Т.І., Дичківська І.М. Дошкільна педагогіка. Практикум. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних, спеціальність "Дошкільне виховання". – К.: Видавничий Дім "Слово", 2004 - 352 с.
18. Печора К.Л., Пантюхина Г.В, Голубева Л.Г. Дети раннего возраста в дошкольных учреждениях. – М., 1986.
19. Попова С.В. Воспитание и развитие детей раннего возраста. – М., 1984.
20. Поніманська Т.І. Моральне виховання дошкільників. – К., 1993.
21. Руководство играми детей в дошкольных учреждениях / Под ред. М.А. Васильевой. – М., 1986.
22. Сенсорное воспитание в детском саду.– М., 1981.
23. Сергеева Д.В. Воспитание детей дошкольного возраста в процессе трудовой

- деятельности – М.,1987.
24. Система естетичного виховання в дитячому садку./За редакцією Ветлугіної Н.О.– К., "Радянська школа" 1977.
 25. Титаренко Т.М. Такие разные дети .– К.,1989.
 26. Трудовое воспитание детей дошкольного возраста / Под ред. М. А.Васильевой – М., 1984.
 27. Флерина Е.А. Эстетическое воспитание дошкольника.– М.,1961.
 28. Фіголь Д.І. Українська народна дитяча іграшка. К., – 1956.
 29. Эстетическое воспитание в детском саду – М., 1985.
 30. Эстетическое воспитание в детском саду / Под ред. Н.А. Ветлугиной. – М., 1985.

Варіант тестового завдання

1. Хто висунув ідею про те, що початок планомірного виховання і навчання лежить у дошкільному віці?

- а) Ж.-Ж. Руссо;
- б) С. Русова;
- в) Я. Коменський;
- г) К. Ушинський.

2. Метою розумового виховання дошкільників є:

- а) формування всебічно-розвинутої особистості дитини;
- б) підбір і систематизація знань, формування розумової активності і самостійності;
- в) розвиток творчих здібностей, формування розумової активності і самостійності дітей.

3. Для аналізу взаємин у дитячому колективі найдоцільніше використовувати:

- а) аналіз продуктів діяльності;
- б) метод незалежних характеристик;
- в) метод соціометрії;
- г) метод тестів.

4. Прискорення фізичного і психічного розвитку – це:

- а) акселерація;
- б) талановитість;
- в) обдарованість.

5. Система послідовних способів взаємопов'язаної діяльності педагога і дітей, спрямована на досягнення поставлених навчально-виховних завдань, - це:

- а) метод навчання;
- б) принцип навчання;
- в) засіб навчання.

6. Зміст заняття визначається на основі:

- а) Закону України "Про дошкільну освіту";
- б) Базового компоненту дошкільної освіти;
- в) Діючої програми виховання і навчання дітей;
- г) Положення про дошкільний заклад.

7. Питання ролі фізичного виховання у формуванні особистості навчальною мірою розробив:

- а) Й. Песталоцці;
- б) Ж.-Ж. Руссо;
- в) П. Лесгафт;
- г) К. Ушинський.

8. Ідею “вільного виховання” в педагогічній теорії і практиці розвивали:

- а) Ж.-Ж. Руссо;
- б) А. Макаренко;
- в) К. Ушинський;
- г) Л. Толстой.

9. Комплексні заняття включають:

- а) повідомлення нових знань;
- б) повторення пройденого матеріалу;
- в) закріплення пройденого матеріалу;
- г) систематизацію набутих знань.

10. Хто запропонував класифікацію дидактичних ігор за характером ігрових дій?

- а) В. Аванесова;
- б) Л. Артемова;
- в) А. Богуш;
- г) Т. Поніманська.

11. До яких психічних явищ належать такі прояви психічної діяльності людини: збентеження, спокій, зацікавленість, схвильованість, байдужість?

- а) Психічні процеси. б) Психічні стани. в) Психічні властивості.

12. У якому рядку подано повне і правильне визначення гри?

- а) Найулюбленіша, доступна діяльність дитини.
- б) відтворення людського життя дитиною.
- в) Творче відтворення дитиною життя дорослих в уявних обставинах.

13. Увага – це:

- а) зосередженість і спрямованість свідомості на певних об'єктах;
- б) вибіркоче сприймання об'єктів;
- в) форма організації і необхідна умова психічної діяльності людини.

14. Переключення уваги – це:

- а) неспроможність людини тривалий час спрямовувати увагу на певний об'єкт;
- б) свідомий перехід уваги з об'єкта на об'єкт;
- в) мимовільний перехід свідомості з об'єкта на об'єкт.

15. Провідною діяльністю дітей дошкільного віку є:

- а) навчальна діяльність; б) гра; в) спілкування з ровесниками.

16. В яких умовах формується честолюбний тип характеру?

- а) в умовах відсутності покарань і користування певною свободою;
- б) в умовах постійного створення комплексу неповноцінності;
- в) в умовах захвалювання і заохочення до якостей, які здобуті в змаганні, суперництві, боротьбі з іншими дітьми.

17. В чому суть діалектичної концепції на взаємозв'язок навчання і розумового розвитку?

- а) розвиток йде попереду навчання;
- б) навчання йде попереду розвитку;
- в) розвиток і навчання відбуваються одночасно.

18. Знаряддям людського мислення є:

- а) відчуття і сприймання;
- б) мова і мовлення;
- в) мова і сприймання, відчуття.

19. За яких умов можливий розподіл уваги?

- а) При участі в обох видах діяльності різних аналізаторів.
- б) При високому рівні концентрації уваги в ході виконання обох видів діяльності.
- в) При виконанні двох дій, на одній з яких увага зосереджується свідомо, а друга виконується більш чи менш автоматично.

20. Назвіть здатність людини тривалий час зосереджуватись на тому чи іншому об'єкті:

а) стійкість уваги; б) розподіл уваги; в) переключення уваги.

21. За допомогою яких методів можна формувати допитливість у дітей?

а) психологічного експерименту.

б) методу спостереження.

в) методів опитування.

22. Для формування мислительних навичок і дій у дітей дошкільного віку необхідно:

а) розвивати мислительні операції.

б) враховувати індивідуальні відмінності мовлення дітей.

23. У чому проявляються індивідуальні відмінності у загальних здібностях дітей?

а) у художній діяльності.

б) у мовленнєвій діяльності.

в) у нестандартності виконання завдань дітьми

24. Хто є автором праці «Рідне слово»?

а) Я.А.Коменський .

б) В.О.Сухомлинський.

в) К.Д.Ушинський.

25. Що таке мовленнєва компетенція?

а) адекватно і доречно практично користуватися мовою в конкретних ситуаціях.

б) уміння адекватно і доречно практично користуватися мовою в конкретних ситуаціях, використовувати для цього мовні й позамовні (міміка, жести, рухи) та інтонаційні засоби виразності мовлення.

в) уміння адекватно і доречно практично користуватися мовою

Форма проведення вступного іспиту – письмове тестування.

Кількість питань у тесті – 25

Тривалість тестування – 1 год

Критерії оцінювання - завдання оцінюється за 100 - бальною шкалою. Правильна відповідь оцінюється у 4 бали, неправильна відповідь – 0 балів. Максимальна кількість балів – 100, мінімальна кількість балів – 52.

Вступники, які набрали менше 52 балів до участі в конкурсі на зарахування не допускаються.

Голова фахової атестаційної комісії,
доцент кафедри психології
і педагогіки дошкільної освіти

Дем'яненко С.Д.

